

opusdei.org

Missatge del Sant Pare Benet XVI a la 41a Jornada Mundial de les Comunicacions Socials

“Els nens i els mitjans de comunicació social: un repte per a l’educació” Sota aquest títol, Benet XVI ens convida a reflexionar sobre la formació dels nens i la formació dels propis mitjans. Us oferim el text íntegre.

22/05/2007

XLI JORNADA MUNDIAL DE LES COMUNICACIONS SOCIALS

“Els nens i els mitjans de comunicació social: un repte per a l’educació”

Benvolguts germans i germanes,

1. El tema de la 41a Jornada de les Comunicacions Socials, “Els nens i els mitjans de comunicació

social: un repte per a l’educació”, ens convida a reflexionar sobre dos aspectes de gran importància. Un és la formació dels nens. El segon, potser menys obvi però no menys important, és la formació dels propis mitjans.

Els reptes complexos que afronta l’educació actual estan molt

relacionats amb l'influx penetrant d'aquests mitjans en el nostre món. Com un aspecte del fenomen de la globalització i impulsats pel ràpid desenvolupament tecnològic, els mitjans marquen profundament l'entorn cultural (cf. Joan Pau II, Carta apostòlica *El ràpid desenvolupament*, 3). De fet, alguns afirmen que la influència formativa dels mitjans es contraposa a la de l'escola, a la de l'Església i fins i tot a la de la llar. “Per a moltes persones, la realitat correspon a allò que els mitjans de comunicació defineixen com a tal” (Consell Pontifici per a les Comunicacions Socials, *Aetatis novae*, 4).

2. La relació entre els nens, els mitjans de comunicació i l'educació es pot considerar des de dues perspectives: la formació dels nens per part dels mitjans i la formació dels nens per respondre adequadament als mitjans. Sorgeix

llavors com una espècie de reciprocitat que apunta a la responsabilitat dels mitjans com a indústria, i a la necessitat d'una participació crítica i activa per part dels lectors, els televidents o els oients. En aquest context, la formació en l'ús recte dels mitjans és essencial per al desenvolupament cultural, moral i espiritual dels nens.

Com es pot promoure i protegir aquest bé comú? Educar els nens perquè facin un bon ús dels mitjans és responsabilitat dels pares, de l'Església i de l'escola. El paper dels pares és de vital importància. Aquests tenen el dret i el deure d'assegurar un ús prudent dels mitjans educant la consciència dels seus fills, perquè siguin capaços d'expressar judicis serens i objectius que després els guiïn en l'elecció o el rebuig dels programes proposats (cf. Joan Pau II, exhortació apostòlica *Familiaris consortio*, 76). Per dur a

terme això, els pares haurien de comptar amb l'estímul i l'ajuda de les escoles i les parròquies, i així assegurar que aquest aspecte de la paternitat, difícil però gratificant, rebi el suport per tota la comunitat.

L'educació per als mitjans hauria de ser positiva. Quan es posa els nens al davant del que és estèticament i moralment excel·lent se'ls ajuda a desenvolupar l'apreciació, la prudència i la capacitat de discerniment. En aquest punt, és important reconèixer el valor fonamental de l'exemple dels pares i el benefici d'introduir els joves en els clàssics de la literatura infantil, les belles arts i la música selecta. Si bé la literatura popular sempre tindrà un lloc propi en la cultura, no s'hauria d'acceptar passivament la temptació al sensacionalisme en els centres d'ensenyament. La bellesa, que és com un mirall del que és diví, inspira i vivifica els cors i les ments joves,

mentre que la lletjor i la rudesia tenen un impacte depriment en les actituds i els comportaments.

L'educació per als mitjans, com tota labor educativa, requereix la formació de l'exercici de la llibertat. Es tracta d'una tasca exigent. Molt sovint la llibertat es presenta com la recerca frenètica del plaer o de noves experiències. Però, més que d'un alliberament, es tracta d'una condemna. La veritable llibertat mai no condemnaria un individu – especialment un infant – a la recerca insaciable de la novetat. A la llum de la veritat, l'autèntica llibertat s'experimenta com una resposta definitiva al “sí” de Déu a la humanitat, que ens crida a triar el que és bo, veritable i bell, no d'una manera indiscriminada sinó deliberadament. Els pares de família són, doncs, els guardians de la llibertat dels seus fills, i en la mesura que els retornen aquesta llibertat, els

condueixen a la profunda alegria de la vida (cf. *Discurs en la V Trobada Mundial de les Famílies*, València, 8 de juliol de 2006).

3. Aquest desig profund dels pares i dels professors d'educar els nens en el camí de la bellesa, de la veritat i de la bondat, solament serà afavorit per la indústria dels mitjans en la mesura en què promogui la dignitat fonamental de l'ésser humà, el veritable valor del matrimoni i de la vida familiar, i els objectius i els fins de la humanitat. Per aquest motiu, la necessitat que els mitjans es comprometin en una formació efectivament i èticament acceptable l'han de veure, amb particular interès i fins i tot amb urgència, no tan sols els pares i professors, sinó també tots aquells que tenen un sentit de responsabilitat cívica.

Si bé afirmem amb certesa que molts operadors dels mitjans volen fer el

que és just (cf. Consell Pontifici per a les Comunicacions Socials, *Ètica en les comunicacions socials*, 4), hem de reconèixer que els comunicadors afronten sovint “pressions psicològiques i dilemes ètics especials” (*Aetatis novae*, 19) veient com de vegades la competència comercial força a rebaixar el seu estàndard.

Tota tendència a produir programes –fins i tot pel·lícules d’animació i videojocs– que exalten la violència i reflecteixen comportaments antisocials o que, en nom de l’entreteniment, trivialitzen la sexualitat humana, és perversió, i molt més quan es tracta de programes adreçats a nens i a adolescents. Com es podria explicar aquest “entreteniment” als innombrables joves innocents que són realment víctimes de la violència, de l’exploació i de l’abús? En aquest sentit, seria bo reflexionar

sobre el contrast entre Crist, que “prenia els infants en braços i els beneïa tot imposant-los les mans” (Mc 10,16), i aquell que “més li valdria que li lliguessin al coll una roda de molí, abans que fes caure un d’aquests petits” (Lc 17,2).

Exhorto novament els responsables de la indústria d’aquests mitjans perquè formin i motivin els productors a salvaguardar el bé comú, a preservar la veritat, a protegir la dignitat humana individual i a promoure el respecte per les necessitats de la família.

4. L'Església mateixa, a la llum del missatge de salvació que li ha estat confiat, és també mestra en humanitat i aprofita l'oportunitat per oferir ajuda als pares, educadors, comunicadors i joves. Les parròquies i els programes escolars, avui en dia, haurien d'estar a l'avantguarda pel que fa a l'educació per als mitjans de

comunicació social. Sobretot, l'Església vol compartir una visió de la dignitat humana que és el centre de tota comunicació autèntica. “En veure’l amb els ulls de Crist, puc donar a l’altre molt més que coses externes necessàries: puc oferir-li la mirada d’amor que ell necessita” (*Deus caritas est*, 18).

BENET XVI

© Copyright 2007 - Libreria Editrice Vaticana

pdf | document generat
automàticament des de <https://opusdei.org/ca-ad/article/missatge-del-sant-pare-benet-xvi-a-la-41a-jornada-mundial-de-les-comunicacions-socials/>
(05/04/2025)